

UMS menemui spesies baru ikan yu, pari dan ketam

KOTA KINABALU: Penemuan spesies baru ikan yu, pari dan ketam oleh Universiti Malaysia Sabah (UMS) menjustifikasikan status universiti itu sebagai agensi terulung dalam pemuliharaan marin.

Naib Canselor UMS, Prof. Datuk Dr. Mohd Noh Dalimin berkata, penemuan tersebut merupakan pertambahan kepada inventori biodiversiti ikan laut yang sedang diusahakan oleh sekumpulan ahli biologi marin yang diketuai oleh Pesnyarah di Institut Penyelidikan Borneo, UMS Mabel Manjaji Matsumoto yang merupakan saintis berasal dari negeri ini.

"Penemuan spesies baru dan usaha penyelidikan oleh saintis UMS mencerminkan kepentingan yang diletakkan terhadap usaha-usaha berkaitan pemuliharaan biodiversiti marin," katanya pada majlis menandatangani memorandum persefahaman di antara UMS dan Ko Nelayan di Dewan Canselor UMS kelmarin.

Dr. Mohd Noh berkata, usaha pemuliharaan marin tidak ditinggalkan dengan peningkatan usaha dalam bioteknologi marin.

Sementara itu, Pengarah Institut Penyelidikan Marin Borneo, Prof. Dr Saleem Mustafa berkata, penemuan spesies baru itu oleh Dr Mabel dan kumpulan penyelidikannya merupakan sebahagian daripada agenda institut berkenaan "mengejar secara agresif" biodiversiti marin sebagai salah satu daripada teras penyelidikan utama bagi institut itu.

Beliau berharap agar usaha berterusan oleh Dr.Mabel dan penyelidik lain di Institut Penyelidikan Marin Borneo ke atas biodiversiti marin akan lebih banyak penemuan sensasi akan dibuat yang merupakan usaha baik terhadap pemuliharaan.

Para saintis UMS telah menjalankan usaha penyelidikan biodiversiti organisma marin, dengan kerjasama penyelidik di organisasi penyelidikan dan universiti antarabangsa terutamanya Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (CSIRO) Marin Research di Australia, Universiti of Tasmania dan National Universiti of Singapura dan sehingga kini telah menyumbang sebanyak lapan spesies baru ikan marin, termasuk seekor ketam.

Dua spesies ikan pari itu ialah seekor daripadanya ialah "pari mulut lohon (*Himantura Lobistoma*) iaitu, spesies pesisir pantai yang ditemui di dalam airpayau berkaitan kumbahan air sungai besar.

Manakala spesies ikan pari baru kedua ialah "*pari muncung kasar*" yang menariknya kedua-dua spesies tersebut merupakan komponen penting perikanan komersial tempatan (Sarawak) dan hanya menunggu untuk ditemui oleh para saintis.

Manakala spesies baru ketam yang belum lagi dinamakan secara formal itu merupakan penemuan menarik oleh saintis UMS dan ia hanya diberi nama "Ketam bakau Likas" telah ditemui pada tahun 2005 dan tinggal di hutan simpan paya bakau, hanya bergarak dua kilometer dari pusat bandaraya Kota Kinabalu.

Penemuan menarik daripada kerjasama kajian tersebut termasuklah, penemuan semula "ikan yu Borneo" (*Carcharhinus borneensis*), ia mula-mula ditemui di Sandakan pada tahun 1859, oleh ahli iktologi terkenal orang Belanda Dr. Pieter Bleeker, spesies itu tidak ada dilaporkan selama 50 tahun spesies itu kini di senarai sebagai mungkin terancam secara kritikal.